

Förvaltningsrätten i Linköping
Box 406
581 04 Linköping

Endast via e-post:
forvaltningsrattenilinkoping@dom.se

Yttrande i mål nr 10648-19 angående laglighetsprövning av kommunfullmäktiges beslut om öppnande av Hamngatan och uppdrag om revidering av åtgärdsprogram för partiklar PM 10

Bakgrund

Förvaltningsrätten i Linköping har förelagt Linköpings kommun att yttra sig över klagoskrift som inkommit rörande laglighetsprövning av kommunfullmäktiges beslut den 26 november 2019, KF § 358.

Kommunens beslut

Det överklagade beslutet innebär att kollektivtrafikkörfältet i västlig riktning på Tullbron och kollektivtrafikfälten i båda riktningar på Hamngatan öppnas upp för biltrafik. Beslutet innebär vidare att ”Åtgärdsprogram för partiklar PM10 Linköpings kommun” revideras med anledning av beslutet om öppnandet av körfälten enligt ovan. Beslutet innebär slutligen att Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att se över vilka åtgärder som kan genomföras för att kompensera för ökade halter av partiklar och kvävedioxid som beslutet om öppnande av körfälten innebär.

Överklagandet

Av överklagandet framgår att klaganden yrkar att beslutet ska upphävas med anledning av att kommunfullmäktiges beslut anses vara oförenligt med Miljöbalkens 5 kapitel. Detta motiveras med att tidigare tekniska åtgärder för att minska partikelhalterna inte varit tillräckliga och då tillfredsställande värden uppnåtts efter minskande av biltrafiken. Klaganden anför vidare att vidtagna åtgärder strider mot EU-lagstiftning och därmed även svensk miljölag.

Yrkande

Kommunen yrkar att överklagandet ska avslås.

Grunder för yrkandet

Överklagandet ska avslås då beslutet har fattats på lagligt sätt, i överensstämmelse med gällande rätt. Beslutet avser ett sådant förhållande som är en angelägenhet för kommunen och kommunfullmäktige har haft rätt att

fatta det aktuella beslutet. Inte heller på annat vis strider beslutet mot lag eller annan författning.

Utveckling av grunderna

Kommunen har inför beslutet gjort ett omfattande utredningsarbete, där tre olika scenarier har studerats; nuvarande trafikutformning, återinförande av dubbla filer för biltrafik samt delvis återinförande av dubbla filer för biltrafik. En luftkvalitetsutredning har genomförts för att undersöka hur luftkvaliteten påverkas av de eventuellt ökade trafikmängderna.

Utredningarna visar att ett öppnande av körfälten på Hamngatan i och för sig riskerar att öka partikelhalterna och utsläppen. Ett borttagande av kollektivtrafikkörfältet i västlig riktning på Tullbron förväntas inte påverka trafiken alls och därmed inte heller halterna av partiklar och utsläpp. Ett borttagande av kollektivtrafikkörfälten kommer emellertid att förbättra framkomligheten på dessa platser och göra att trafiken flyter bättre. Kommunen har därför beslutat att öppna upp körfälten, men också att ge Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att se över vilka åtgärder som kan genomföras för att kompensera för de eventuellt ökade halterna. Kommunens avsikt med beslutet är således att förena en god framkomlighet i trafiken på Hamngatan och Tullbron med en luftkvalitet som inte överskrider miljökvalitetsnormerna för partiklar.

Vid ett överskridande av miljökvalitetsnorm (MKN) finns det krav på att åtgärdsprogram ska antas och genomföras. Kommunen har antagit ett sådant åtgärdsprogram för att säkerställa att MKN följs. Av åtgärdsprogrammet framgår att kommunen vidtagit en mängd åtgärder för att sänka partikelhalten, där åtgärder för att minska biltrafiken bara är en del. Kommunen har i och med åtgärdsprogrammet även vidtagit åtgärder som innebär en minskad bildning av partiklar, såsom sänkt hastighet, minskad dubbdäcksanvändning, förbättrad halkbekämpning samt slitstark beläggning. Kommunen har i åtgärdsprogrammet även vidtagit åtgärder för att minska uppvirvling av partiklar genom bl.a. införandet av ny städteknik, åtgärder för dammbindning. Kommunen har vidare arbetat med att anpassa planarbetet på så vis att översikts- och detaljplaner inte ska medföra en ökad risk för överskridande av MKN.

Det finns inte någon sammantagen utredning som visar att enbart öppnandet av körfälten på Hamngatan och Tullbron i kombination med övriga beskrivna åtgärder för att minska partikelnivåerna, skulle komma att medföra att kommunen överskrider MKN-värdet på ett sätt som strider mot lag.

För Linköpings kommun

Niklas Borg
Kommunstyrelsen
ordförande

Sandra Bergström, kommunjurists

Kopia till: beredande nämnd